

قانون مدنی

به زبان عامه

دکتر سید علی اکبر تقویان

انتشارات کتاب آوا

عنوان قراردادی	سروشناše
عنوان و نام پدیدآور	ایران، قوانین و احکام
مشخصات نشر	قانون مدنی به زبان عامه/سید علی اکبر تقیان
شابک	تهران: کتاب آوا، ۱۴۰۱
وضعیت فهرست نویسی	۱۶۱-۱
یادداشت	چاپ قبلی: اخوان، ۱۳۹۴
موضوع	قانون مدنی-ایران
موضوع	حقوق جزا
ردہندی کنگره	الف: ۱۳۹۴ ق ۱۳۹۴ ق ۱۳۹۴ ق ۱۳۹۴ ق
ردہندی دیوبی	KM۵۰۰/۶۷۲/۱۳۹۴
شماره کتابشناسی ملی	۳۴۷/۵۵
	۳۸۸۲۸۰۷

انتشارات کتاب آوا

قانون مدنی به زبان عامه

مؤلف:	سید علی اکبر تقیان
ناشر:	کتاب آوا
چاپ و صحافی:	طیف نگار
نوبت چاپ:	پنجم ۱۴۰۱
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
قیمت:	۳۲۰,۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۱۶۱-۱
نیشانی مرکز پخش:	تهران، خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، بین بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه دوم
نشر کتاب آوا	شماره های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ - ۶۶۴۰۷۹۹۳ - ۶۶۹۷۴۱۳۰

www.avabook.com

فروشگاه
ایнтерنیتی:

نشانی فروشگاه: اسلامشهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه) داخل کوچه فرمانداری
شماره تماس: ۵۶۳۵۴۶۵۱

کلیه حقوق و حق چاپ منتهی، کپیر برداری، طرح رویی، جلد و عنوان
کتاب، با توجه به قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفات و حفظندان برای
انتشارات کتاب کما محفوظ است و متخلفین تحت پیشتر قانونی قرار می گیرند.

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است.

فهرست مطالب

۱۹	مقدمه مؤلف
۲۱	مقدمه - در انتشار و آثار و اجرای قوانین به طور عموم
۲۵	جلد اول - در اموال
۲۷	کتاب اول - در بیان اموال و مالکیت به طور کلی
۲۷	باب اول - در بیان انواع اموال
۲۷	فصل اول - در اموال غیرمنقول
۳۰	فصل دوم - در اموال منقوله
۳۲	فصل سوم - در اموال که مالک خاص ندارد
۳۳	باب دوم - در حقوق مختلفه که برای اشخاص نسبت به اموال حاصل می شود
۳۴	فصل اول - در مالکیت
۳۷	فصل دوم - در حق انتفاع
۳۸	مبحث اول - در عمری و رقبی و سکنی
۴۲	مبحث دوم - در وقف
۵۷	مبحث سوم - در حق انتفاع از مباحثات
۵۸	فصل سوم - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر و در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور
۵۸	مبحث اول - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر
۷۰	مبحث دوم - در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور
۹۰	مبحث سوم - در حریم املاک
۹۳	کتاب دوم - در اسباب تملک
۹۴	قسمت اول - در احیاء، اراضی مواد و حیازت اشیاء، مباحثه
۹۴	باب اول - در احیاء، اراضی مواد و مباحثه
۹۷	باب دوم - در حیازت مباحثات
۱۱۱	باب سوم - در معادن
۱۱۲	باب چهارم - در اشیاء پیداشه و حیوانات ضائمه

- ۱۱۲ ..... فصل اول - در اشیا پیدا شده
- ۱۱۶ ..... فصل دوم - در حیوانات ضاله
- ۱۱۹ ..... باب پنجم - در دفینه
- ۱۲۰ ..... باب ششم - در شکار
- ۱۲۲ ..... قسمت دوم - در عقود و معاملات و ازامات
- ۱۲۳ ..... باب اول - در عقود تعهدات به طور کلی
- ۱۲۴ ..... فصل اول - در اقسام عقود و معاملات
- ۱۲۶ ..... فصل دوم - در شرایط اساسی برای صحت معامله
- ۱۲۸ ..... مبحث اول - در قصد طرفین و رضای آنها
- ۱۴۴ ..... مبحث دوم - در اهليت طرفين
- ۱۴۶ ..... مبحث سوم - در مورد معامله
- ۱۴۸ ..... مبحث چهارم - در جهت معامله
- ۱۵۰ ..... فصل سوم - در اثر معاملات
- ۱۵۰ ..... مبحث اول - در قواعد عمومي
- ۱۵۷ ..... مبحث دوم - در خلافات حاصله از عدم اجرای تعهدات
- ۱۶۱ ..... مبحث سوم - در اثر عقد نسبت به اشخاص ثالث
- ۱۶۴ ..... فصل چهارم - در بیان شرایطی که در ضمن عقد می شود
- ۱۶۴ ..... مبحث اول - در اقساط شرط
- ۱۶۹ ..... مبحث دوم - در احکام شرط
- ۱۷۸ ..... فصل پنجم - در معاملاتی که موضوع آن مال غیراست یا معاملات فضولی
- ۱۸۷ ..... فصل ششم - در سقوط تعهدات
- ۱۸۸ ..... مبحث اول - در وفای به عهد
- ۱۹۶ ..... مبحث دوم - در اقاله
- ۱۹۸ ..... مبحث سوم - در ابرا
- ۱۹۹ ..... مبحث چهارم - در تبدیل تعهد
- ۲۰۰ ..... مبحث پنجم - در تهاتر
- ۲۰۳ ..... مبحث ششم - مالکیت مافی الذمه
- ۲۰۴ ..... باب دوم - در ازاماتی که بدون قرارداد حاصل می شود
- ۲۰۴ ..... فصل اول - کلیات
- ۲۰۸ ..... فصل دوم - در ضمان قهری
- ۲۰۸ ..... مبحث اول - در غصب
- ۲۱۹ ..... مبحث دوم - در اتفاق
- ۲۲۱ ..... مبحث سوم - در تسییب

۲۲۳	مبحث چهارم - در استیفاء
۲۲۵	باب سوم - در عقود معینه مختلفه
۲۲۵	فصل اول - در بیع
۲۲۵	مبحث اول - در احکام بیع
۲۲۹	مبحث دوم - در طرفین معامله
۲۳۰	مبحث سوم - در میسیع
۲۳۸	مبحث چهارم - در آثار بیع
۲۳۹	قرة اول - در ملکیت مبیع و ثمن
۲۴۱	قرة دوم - در تسلیم
۲۵۱	قرة سوم - در ضمان در ک
۲۵۳	قره چهارم - در تأثید ثمن
۲۵۴	مبحث پنجم - در خیارات و احکام راجعه به آن
۲۵۴	قره اول - در خیارات
۲۵۹	اول - در خیار مجلس
۲۵۹	دوم - در خیار حیوان
۲۶۰	سوم - در خیار شرط
۲۶۲	چهارم - در خیار تابعیت ثمن
۲۷۲	پنجم - در خیار رویت و تخلف وصف
۲۷۸	ششم - در خیار غرض
۲۸۳	هفتم - در خیار عیب
۳۰۶	هشتم - در خیار تدلیس
۳۰۸	نهم - در خیار بعض صفة
۳۱۲	دهم - در خیار تخلف شرط
۳۱۳	قرة دوم - در احکام خیارات به طور کلی
۳۱۹	فصل دوم - در بیع شرط
۳۲۲	فصل سوم - در معاوضه
۳۲۳	فصل چهارم - در اجاره
۳۲۳	مبحث اول - در اجاره اشیاء
۳۴۰	مبحث دوم - در اجاره حیوانات
۳۴۲	مبحث سوم - در اجاره اشخاص
۳۴۳	قره اول - در اجاره خدمه و کارگر
۳۴۴	قره دوم - در اجاره منصدى حمل و نقل
۳۴۵	فصل پنجم - در مزارعه و مساقات

دست ارادت ما و آستان حضرت دوست
که هر چه بر سر ما می‌رود از ارادت اوست.
(سعدي)

مقدمه مولف

این مکتوب، اولین اثر از آثار چاپی اینجنب می‌باشد که در قالب مجموعه کتب شرح قانون مدنی به زبان عامه (ماده به ماده) به دانش پژوهان جامعه حقوقی تقدیم می‌کنم. با توجه به تحقیقات بعد عمل آمده و شرکت در همایش‌های دانشگاهی و با عنایت به استقبال دانشجویان و داوطلبان حقوقی که از این اثر به عمل آمد نشان از برتری داشت با اراده دست به قلم برای این کتاب ختم و بحمدالله طی این مدت کوتاه با توجه به استقبال داوطلبان و دانشجویان مجدداً مهر ثالثی این کتاب را به چاپ دوم زدند. هدف از این کتاب به زبان عامه و ساده‌نویسی جهت آموزش با مثال و روان‌خواهی آزمون‌های وکالت و قضایت و کارشناسی ارشد وغیره که با اعزام راسخ مصمم شدم تا بتوانم اثر قابل ارزشی در حقوق مدنی به زبان عامه که در دو جلد مقدمه (با مثال) و پیشرفتنه (با تفسیر) و همچنین لغت نامه حقوق مدنی و دیگر قانون‌ها را به همین منوال به جامعه حقوقی و دانش پژوهان کشورم تقدیم نمایم. در این کتاب همیشه به فکر آن بودم که با اجتهاد شبانه‌روزی تا آنجایی که از دستم برآمد کامل ترین و جامع‌ترین و مهم‌ترین منبع جهت تسلط در دو جلد طی این دوران انقلاب اسلامی و سال‌ها پیش از دوران کارشناسی و کارشناسی ارشد در بین منابع حقوقی و دانشجویان حس می‌کردم که کمبودی را در دوره‌ی دکتری با مجموعه کاملی (شرح ماده به ماده) را پر نمایم. و خداوند متعال را شاکرم که توانستم این سختی‌ها را طی شش سال برطرف نمایم. دلیل از نوشتن این اثر قانون مدنی به زبان عامه این بوده است

تا بار سنگین خواندن مواد قانون مدنی بر دوش دانشجویان و خوانندگان این کتاب برداشته شود و با روش ساده و بازآموزی و یادآوری با درک فهم مطلب با اصول طبق مواد قانون مدنی و تفکیک با مثال و معنای کلمات با متن تنظیم باشد. این کتاب را به کشور عزیزم و به دانشجویان و خصوصاً داوطلبان شرکت در آزمون‌های تخصصی حقوقی مانند آزمون‌های وکالت و قضاووت و کارشناسی ارشد و غیره تقدیم می‌نمایم. امید است آنچه پیش روی شما قرار گرفته مفید بوده و دست کم پاره‌ای از اوصاف یک کتاب جامعه حقوقی را داشته باشد و بی‌شک این کتاب هم مانند هر مکتب بشری دیگری، عاری از نقص و کاستی نیست و از تمامی عزیزان خالصانه درخواست می‌گردد در صورت داشتن هر گونه نظر یا پیشنهاد به پست الکترونیکی Ali.t521@yahoo.com مکاتبه نمایند تا در چاپ‌های بعدی مورد توجه قرار گیرد و هر چند نیاز به ویرایش است.

سید علی اکبر تقیویان